

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/80/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8322201243
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8322201243.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členiek senátu Mgr. Miloša Koleka a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého T. O., nar. XX.XX.XXXX a maloletého F. O., nar. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, pracovisko Snina, za účasti otca F. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXXX/XX, Q., t. č. bytom L. E. XX, XXXXX E., Nemecko, o návrhu matky F. F. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXXX/XX, Q., na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Humenné č. k. 10P/102/2022-24 zo dňa 13.5.2022 takto

rozhodol:

I. Mení uznesenie tak, že nariaduje neodkladné opatrenie v tomto znení:

Otec je povinný platiť výživné na mal. T. v sume 80,- eur mesačne a na mal. F. v sume 60,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

II. Takto nariadené neodkladné opatrenia bude trvať do vykonateľnosti výroku rozsudku o vyživovacej povinnosti, vydanom v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 8P/69/2020.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. V prebiehajúcom konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností matka podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala uloženia povinnosti otcovi prispievať na výživu mal. detí sumou 150,- eur mesačne pre mal. T. a sumou 100,- eur mesačne pre mal. F..

2. Okresný súd Humenné ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým uznesením zaviazal otca prispievať na výživu mal. T. sumou 120,- eur mesačne a mal. F. sumou 90,- eur mesačne, počnúc vykonateľnosťou tohto uznesenia. Nariadené neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatnosti rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 8P/69/2020.

3. Proti uzneseniu podal odvolanie otec, navrhujúc napadnuté uznesenie zmeniť a zaviazat' ho povinnosťou prispievať na výživu mal. T. sumou 60,- eur mesačne a na výživu mal. F. sumou 40,- eur mesačne, a to do času právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 8P/69/2020.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), v spojení s ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že sú splnené predpoklady pre zmenu napadnutého uznesenia.

5. Z obsahu preskúmaného spisu je zrejmé, že na Okresnom súde Humenné je pod sp. zn. vedené konanie o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností. Rozsudkom zo dňa 09.06.2021 sp. zn. 8P/69/2022 Okresný súd Humenné rozviedol manželstvo účastníkov konania a mal. deti zveril do striedavej starostlivosti rodičov. Výživné rodičov voči deťom súd neurčil. Z vlastnej rozhodovacej činnosti je odvolaciemu súdu známe, že na základe podaného odvolania Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 30.05.2022 sp. zn. 21CoP/131/2021 potvrdil napadnutý rozsudok vo výroku o rozvode manželstva a v prevyšujúcej časti rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. V nadväznosti na predchádzajúce rozhodnutia súdov v preskúmvanej veci sú mal. deti v súčasnosti bez súdnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností. Vzťahy medzi rodičmi sú pritom konfliktné, sprevádzané aj fyzickými útokmi. Rodičia žili v spoločnej domácnosti, no po rozhodnutí Okresného súdu zo dňa 09.06.2021 sa situácia v rodine podstatne zmenila. Otec v súčasnosti pracuje v Nemecku, na výživu detí podľa vyjadrení matky neprispieva.

7. Podstatnú zmenu skutočného stavu v rodine mal. detí je potrebné reflektovať pri rozhodovaní vo veci samej. Bude zrejme potrebné vykonať dokazovanie ohľadne možnosti bezproblémového výkonu striedavej starostlivosti či zvoliť iný model starostlivosti, čo sa smie dotýkať úpravy vyživovacej povinnosti rodičov s deťmi. Do tej doby sa však žiada pomery v rodine upraviť aspoň neodkladným opatrením, sledujúc tým uspokojovanie základných životných potrieb mal. detí.

8. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

9. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

10. Keďže neodkladné opatrenie je možné nariadiť aj v prípadoch týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti za predpokladu, že pomery maloletého je nevyhnutné upraviť bezodkladne, odvolací súd skúmal aj záujem maloletého dieťaťa na nariadení navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorý bude daný predovšetkým vtedy, ak tento záujem maloletého bude narušený alebo ohrozený v prípade absencie bezodkladnej úpravy jeho pomerov. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie aj preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením.

11. O mal. deti sa osobne stará matka, pritom jej osobná starostlivosť sa v zmysle ust. § 62 ods. 4 zákona o rodine započítava na materiálne plnenie vyživovacej povinnosti. V takejto situácii sa spravodlivo žiada, aby otec ako nerezidentný rodič prispieval na výživu mal. detí finančne. Pokiaľ tak nie je z jeho strany činené dobrovoľne, výkon rodičovských práv a povinností otca upraví súd. Pri neodkladnom opatrení však nemožno prehliadať ust. § 366 CMP, ktoré umožňuje súdu nariadiť platiť výživné len v nevyhnutnej miere. Výšku takto určeného výživného nemožno preto stotožňovať s výživným, inak určeným v rozhodnutí vo veci samej.

12. Príjmové pomery otca, ktoré dosahuje prácou v Nemecku, nie sú nateraz osvedčené. Napriek tomu, každý rodič, bez ohľadu na svoje možnosti, schopnosti a majetkové pomery je povinný

platiť aspoň minimálne výživné vo výške 30% sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. V prípade otca však nie je dôvod uvažovať až týmto spôsobom, keďže pracuje v zahraničí, navyše v krajine, kde minimálna mzda od 01.07.2022 predstavuje 1.755,- eur v hrubom (viď <https://www.minimalnamzda.sk/nemecko.php>). Pri veľmi všeobecnom počte mzda otca v Nemecku činí zhruba 1.400,- eur v čistom.

13. Otec v rámci podaného odvolania navrhuje, aby mu súd uložil povinnosť prispievať na výživu mal. detí sumou 60,- eur mesačne pre mal. T. a sumou 40,- eur mesačne pre mal. F.. Otcom navrhované sumy výživného považuje odvolací súd za nedostatočné aj pre naplnenie nevyhnutnej miery výživného. Mal. deti majú nepochybne vyššie výdavky, pričom je v možnostiach a schopnostiach otca podieľať sa na nich. V nadväznosti na vyššie uvedené odvolací súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu mal. T. sumou 80,- eur mesačne a na mal. F. sumou 60,- eur mesačne. Takto určené výživné bude spotrebované na uspokojenie základných životných potrieb mal. detí, súčasne neohrozí fungovanie otca v jeho bežnom živote. Popri jeho ostatných výdavkoch predstavuje výživné len 10% zo sumy čistého príjmu otca, s dostatočnou rezervou disponibilnej sumy na ostatné výdavky otca.

14. Za daného stavu teda odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie postupom vyplývajúcim z ust. § 388 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

15. Ako však už bolo vyššie uvedené, pri preskúvaní napadnutého uznesenia bol odvolací súd viazaný ust. § 366 CMP o nevyhnutnej miere platenia výživného. Takto stanovenú výšku nemožno preto stotožniť s rozhodnutím vo veci samej, teda neodkladné opatrenia neprejudikuje konečné rozhodnutie súdu.

16. O trovách konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 58 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V preskúvanej veci odvolací súd súčasne nezhliadol také okolnosti, ktoré by dôvodili priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov podľa § 55 CMP.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).